

RAZSVETLJENSTVO

Ob PPT dopolni podatke o razsvetljenstvu.

Od kdaj do kdaj traja obdobje?	
Opredelitev obeh letnic	
Duhovno in družbeno gibanje v 18. stoletju, ki ...	
Glavna zgodovinska dogodka v Evropi	
Opiši družbene razmere na Slovenskem	
Zapiši tri reforme Marije Terezije in Jožefa II. glede šolstva	
Razloži pojem NARODNA ZAVEST	

SLOVĚNSKI RAZSVĚTLJENCI

AVTOR	KDO JE BIL?	DELO
VALENTIN VODNIK		
A. T. LINHART		
JANEZ DAMASCEN DEV		
MARKO POHLIN		
ŽIGA ZOIS		
JURIJ JAPELJ		
JERNEJ KOPITAR		

Na kratko povzemi pomen razsvetljenstva za Slovence.

VALENTIN VODNIK: MOJ SPOMENIK

Preberi pesem in reši naloge, ki se nanašajo na pesem.

6

Valentin Vodnik

Moj spomenik

Kdo rojen prihodnjih
bo meni verjél,
de v letih nerodnih
okrogle sem pel.

Ne ženka ne cvenka,
pa bati se nič;
živi se brez plenka
o petju ko tič.

Kar mat je učila,
me mika zapét,
kar starka zložila,
jo lično posnet.

Redila me Sava,
Ljubljansko poljé,
navdale Trigláva
me snéžne kopé.

Vršáca Parnása
zgolj svojega znam,
inakega glása
iz gosli ne dam.

Latinske, helénske,
tevtónske učím,
za pevke slovénske,
živím in gorím.

Ne hčere ne sina
po meni ne bo,
dovolj je spomina:
me pesmi pojó.

Raziskujmo besedilo

okrógel (ekspr.) – vesel, razposajen, živahen, poskočen

žvènk (ekspr.) – denar

cvènk (ekspr.) – denar

plènk – (ekspr.) – denar

tič (pog.) – ptič

míkati – vzbuditi pri kom veliko zanimanje

lično (ekspr.) – lepo, zlasti po obliki in pisavi

redíti (zastar.) – krmiti, hraniti

navdáti – povzročiti, vzbuditi v kom kaj

kôpa (ekspr.) – velika količina, množina

Vršác – gora v Triglavskem pogorju, visoka 2112 metrov; vršac (knjiž.) – vrh, gora

Parnás – v grški mitologiji gora, na kateri prebiva Apolon z muzami (stopiti na Parnas (knjiž.) – začeti pesniti)

gósli (raba peša) – violina

helénski – nanašajoč se na Helene, stare Grke

tevtónski (knjiž.) – nemški, germanski

Fotografija: Smiljan Šiška

Kje stoji Vodnikov spomenik?	
Kdaj in čemu so ga postavili?	
VSEBINSKA ANALIZA PESMI	
1. kitica	
2. kitica	
3. kitica	
4. kitica	
5. kitica	
6. kitica	
7. kitica	
SLOGOVNE ZNAČILNOSTI PESMI	
Oblika in ritem	
rima	<p>Ne žvenka ne cvenka, pa bati se nič, živi se brez plenka o petju ko tič.</p> <p>Vrsta rime:</p>
Ritem in stopica	Ne hče re ne si na
Vrste pesmi	

PESNIŠKA SREDSTVA	
Primeri ali komparacija	
Metonimija	
Notranja rima	
SPOROČILO PESMI	
KAJ MORAŠ ZNATI?	
Razsvetljenje	<ul style="list-style-type: none"> - značilnosti obdobja v Evropi in na Slovenskem - pomen letnic obdobja - glavni predstavniki in njihov pomen ter dela
Valentin Vodnik	<ul style="list-style-type: none"> - pomen za slovenski jezik - pesem Moj spomenik: vsebino, sporočilo pesmi, ritem, stopica, rima, alpska poskočnica in druga pesniška sredstva